UUTISET

Järjestelmä ei toimi, jos ministerin pitää epäillä virkamiesvalmistelua. **LIIKENNEMINISTERI MERJA KYLLÖNEN (VAS.)**

PÄIVÄN PUNKTI

Kuiskaus kuului

Ei aina tarvitse huutaa kovaa. Joskus kuiskaus kuuluu kuin tykinlaukaus.

MTK:n tempaus myydä ruokaa tuottajahintaa oli loistava oivallus. Mielenosoituksissa ei aina tarvitse kantaa kyltteja eikä marssia. Omalle asialleen voi saada huomiota monella tavalla.

MTK:n kampanja on herättänyt harvinaisen myönteisiä arvioita. Luultavasti tästä kampanjasta tulee klassikko, jota yliopiston opiskelijat käyvät läpi esimerkkinä onnistuneesta yhteiskunnallisesta viestinnästä.

Kampanja oli omaperäinen, se oli älykäs ja ennen kaikkea – se luotti ihmisten omaan arvostelukykyyn.

Ruoka on tuottanut kampanjoita ennenkin. Aikoinaan SAK lanseerasi törkykampanjan, jossa silloinen MTK:n puheenjohtaja Heikki Haavisto pantiin istumaan perheen ruokapöytään. Teksti kysyi, tiedätkö, kuka syö pöydässäsi.

Myös se kampanja puri, tosin aivan toisin kuin tekijät halusivat. Alatyylinen ja mauton tietoisku iski tekijöitään alavatsaan ja toi pisteet MTK:n pussiin. Kampanja vedettiin takaisin vähin äänin.

SAK yritti likaista temppua kerran myös eduskuntavaaleissa. Vaalimainokseen istutettiin elosteleva porho, joka ilakoi nuorten syrjäytymisellä. Siitäkin mainospätkästä tuli klassikko.

Tuo vaalimainos on edelleen Suomen ainoa poliittinen mainos, jota ei koskaan ajettu ulos. Silti kaikki näkivät sen, kun uutiskanavat ilakoivat sen lapsellisella mauttomuudella.

SAK joutui jälleen selittämään törtöilyään. Jos joku menetti ääniä, se oli SDP, jonka tueksi likasanko oli heitetty.

Kuka MTK:n tuottajakampanjan keksikään, hänelle pitäisi myöntää viestinnän kunniapalkinto laakerinlehvien kera. Tuottajien kampanjassa ei ollut mitään ylimääräistä. Tieto siitä, että torilla myydään ruokaa tuottajahintaan, riitti.

Monet asiakkaat eivät olleet uskoa silmiään nähdessään, mitä liha tai leipä oikeasti maksaa. Moni olisi halunnut maksaa perunakilosta kymmenen kertaa sen, mitä siitä pyydettiin.

Todellisuus avasi silmät. Kampanja onnistui.

Mitä Mauno Koivisto sanoikaan joskus? Poliitikot yleensä yliarvoivat kansan poliittisen aktiivisuuden ja aliarvioivat ihmisten ymmärryksen.

MTK:n kampanjan osoitti, että kyllä kansa sittenkin tietää.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Kuntien lausunnot tyhjän päällä, kun sote-linjaus puuttuu

Valtiovarainministeriön järjestämällä kuntakierroksella kävi selväksi, ettei kuntauudistus ole hallitukselle helppo nakki. Viime viikolla ulos tuli pitkän hiomisen tuloksena uusi linjaus. Sekin on torso, sillä sote puuttuu.

Kuntaliiton mielestä kuntien on nyt tärkeää katsoa sekä oman että naapurikunnan näkökulmasta sitä, minkälaisia kunta- ja palvelurakenteita tulevaisuudessa tarvitaan.

”Tätä vaikeuttaa se, että sosiaali- ja terveyshuollon linjaukset ovat edelleen yleisluontoisia”, katsoo Kuntaliiton johtava lakimies **Kari Prättälä** Kunta-tv:n haastattelussa.

”On iso vaara, että saadaan suuri joukko selvityksiä, mutta lopputulos ei ole toivottu. Hallituksen tavoitteena ei ollut kriisikuntien yhdistäminen pakolla vaan isommat rakenteelliset uudistukset.”

Prättälä katsoi jo helmikuussa, ettei kunnilla ole mahdollisuutta antaa kunnon lausuntoja ennen kuin esitys sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) järjestämisestä on tiedossa.

Maaseutu jäi miettimättä

Suuret kaupungit ymmärtävät kuntauudistusta, pienet eivät, Prättälä sanoo.

Pienissä kunnissa keskeinen kysymys on palvelujen turvaaminen, ja se riippuu pitkälti sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden määrittelystä. Ne ovat siis yhä auki.

”Kuntaliitto on todennut jo hallitusohjelman osalta, että laajan maaseudun asiat ovat jääneet tässä miettimättä sekä palvelujen että kuntarakenteen osalta. Tämä tulee varmasti esiin lausuntokierroksella.”

Prättälän mielestä uuden lakiehdotuksen hyvä puoli on, ettei pakkoliitoksia tule.

”Kunnat päättävät jatkossakin siitä, miten ne yhdistyvät. Valtioneuvoston toimivalta hyväksyä tai hylätä kuntien esityksiä säilyy jatkossakin rajattuna.”

Kuntien valta päättää kuntarakenteesta lisää toisaalta kuntien omaa vastuuta tehdä uudistuksia.

Hallituksen esitystä vaivaa jäykkyys. Prättälä olisi toivonut kunnille asetetuista selvittämisvelvoitteista joustavampia ja mieluummin tavoitteellisia kuin velvoittavia. Myös jo selvityksensä tehneet alueet joutuvat selvittämään uudelleen.

Lausuntoaikaa pidennettiin maaliskuun 7. päivään. Uudet valtuutetut pääsevät ottamaan asiaan kantaa, mutta aikaa on vain kuukauden päivät.

EIJA MANSIKKAMÄKI

KARI SALONEN

Kuntaministeri Henna Virkkunen sai viimekeväisellä kuntien kuulemiskierroksella monenlaista palautetta. Markku Lepistö ja Raimo Junnila vetosivat Sysmän itsenäisyyden puolesta. Nyt kunnilta odotetaan uusia lausuntoja.

FAKTAT

Yhdistyminen pakko selvittää

Hallitus julkisti uuden kuntarakennelakiluonnoksensa 15.11.2012.

Kuntien pitää antaa siihen lausuntonsa 7.3.2013 mennessä.

Lakiluonnoksen mukaan kunnan tulisi selvittää kuntien yhdistymistä muun muassa väestöpohjan, työpaikkaomavaraisuuden, työssäkäynnin ja kunnan talouden perusteella. Kriteerit koskevat käytännössä kaikkia kuntia.

Kuntien tulee ilmoittaa valtiovarainministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää kuntien yhdistymistä.

Kuntien on tehtävä selvitykset ja mahdolliset yhdistymisesitykset 1.4.2014 mennessä.

Jos esitys syntyy määräaikaan mennessä ja liitos vuosien 2014–2017 alusta, valtio maksaa yhdistymisavustusta ja korvaa valtionosuuksien vähenemistä.

Takarajan ylittäville voidaan määrätä tehtäväksi erityinen kuntajakoselvitys.

Pakkoliitos odottaa vain erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevia kuntia.

Pirkkalan pormestari: Kuntia ei edelleenkään kuunnella

Tampereen kyljessä sijaitsevassa 18 000 asukkaan Pirkkalassa on suhtauduttu alusta alkaen nihkeästi hallituksen kuntauudistukseen.

Hallitus lähti toteuttamaan sitä pakolla ja kunnioittamatta kuntien itsemääräämisoikeutta ja demokratiaa. Kuntien kuuleminenkin on vain näennäistä, Pirkkalan pormestari **Helena Rissanen** katsoo.

”Kuntien lausuntoja kerätään, mutta niillä ei tunnu olevan mitään merkitystä. Asiat on jo päätetty hallitusohjelmassa. En näe asiassa minkäänlaista korjausliikettä nytkään”, Rissanen sanoo hallituksen viime torstaina julkistamasta uudesta kuntarakennelain luonnoksesta.

Hallitus haluaa uuteenkin luonnokseen kuntien lausunnot, mutta se ei anna eväitä lausua juuri aiempaa enempää. Pirkkalakin voisi lähettää aiemman lausuntonsa valtiovarainministeriöön melkein sellaisenaan.

Pirkkalan nihkeyttä ei pidä käsittää väärin: Rissanen ymmärtää, että muuttoliike ja ihmisten vanheneminen vaativat uudistuksia myös kunnilta. Hänellä on aitoa halua etsiä elinvoimaa maan kakkostalousalueelle. Mutta sitä ei saa tehdä pakolla.

”Eikä koko maata voi uudistaa samalla kaavalla. Myöskään hallituksen itse meille kertomat kriteerit eivät osoita, että muutoksia pitäisi tehdä huoltosuhteen huononemisen vuoksi.”

Kehyskunnat vastustavat liittymistä Tampereeseen. Ne ovat perustaneet Tampereen kanssa yhteistyöryhmän, joka selvittää jopa hallituksen haluamaa, laajemman alueen kehittämistä nykyisen kuntarakenteen, yhteistyön tai suurkunnan mallilla. Selvityshenkilö on enää nimeämistä vailla.

Pirkkala, muut kehyskunnat ja Tampere tekevät myös yhteistä asunto-, kaavoitus- ja liikennepolitiikkaa valtion kanssa laaditun aiesopimuksen mukaan ja ovat perustaneet yhteisen joukkoliikennelautakunnankin.

Ensi vuoden alussa Pirkkala yhdistää sosiaali- ja terveydenhuollon hallintonsa Vesilahden kanssa. Yhteistyö ei tarkoita terveysasemien karsimista, Rissanen kertoo.

Tällaista kuntayhteistyön pitäisi hänestä parhaimmillaan ollakin: omista tarpeista lähtevää, luovaa ja asukkaita palvelevaa.

”Sen sijaan aiemmista kuntaliitoksissa on nähty, että palvelut vähenevät ja loitontuvat. Suurissa organisaatioissa ei synny edes säästöä. Myös demokratia, kunnan oma kulttuuri ja into kehittää ovat korkeammalla pienemmissä kunnissa”, Rissanen luettelee.

”Talous on sukeltanut Jyväskylässä, Oulussa, Kokkolassa ja Kouvolassa, eli ei ole minkäänlaisia osoituksia siitä, että kuntaliitokset parantaisivat kestävyysvajetta. Päinvastoin, julkinen talous menee nyt esitetyillä toimenpiteillä huonompaan suuntaan.”

Tampereen asemaa kuntauudistuksessa voi vahvistaa se, että kaupungin uudeksi pormestariksi on nousemassa kuntaministerin oikea käsi, valtiosihteeri **Anna-Kaisa Ikonen**.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Kyllönen: Ei aihetta eroon, virkamies harhautti hallitusta

Liikenneministeri **Merja Kyllönen** (vas.) syyttää lokakuussa virastaan eronnutta Liikennevirastoa pääjohtaja **Juhani Tervalaa** hallituksen harhaanjohtamisesta.

Kyllösen mukaan Tervala sai yksin ajettua virastossaan läpi liikennehankkeiden listan, jolle ei nyt löydykään riittävästi rahaa.

”Valmistelu ei ole ollut asianmukaista. Olemme hallituksessa tulleet harhaanjohdetuiksi. Tervala toimitti puutteelliset tiedot”, Kyllönen sanoi tiedotustilaisuudessaan tiistaina.

Ministerin mielestä ei ole ministerin asia katsoa jokaisen virkamiehen tekemisten perään.

”Järjestelmä ei toimi, jos ministerin pitää epäillä virkamiesvalmistelua.”

Kyllönen myöntää, että yksi Tervalan eron syy oli juuri liikennehankkeiden valmistelusta johtuva luottamuspula.

Tervala pitää Ylen mukaan Kyllösen syytöksiä omituisina.

Hänen mukaansa liikennehankkeita on ollut jo alunperin liikaa ja jälkeenpäin niiden kustannusarviot ovat muuttuneet.

Tervala ei niele myöskään väitettä, että hän olisi yksin vastuussa virheistä. Aikanaan virastossa oli kymmenen hengen porukka tekemässä laskelmia ja selontekoa. Kiistassa on kysymys on tämän hallituksen tiehankkeista, joiden rahoituksesta hallitus päätti viime keväänä, mutta joilta puuttuukin nyt rahaa. Aukkoa on 50–100 miljoonaa euroa.

”Kaikkia hankkeita ei voida aloittaa, koska hankelista ei mahdu hallituksen sopimaan kehykseen.”

Kyllösen mukaan olikin ensimmäinen kerta 20 vuoteen, kun hankkeet mahtuivat budjettikehykseen. Nyt ne eivät sitten mahdukaan.

Kyllönen haluaa toteuttaa suunnitellut liikennehankkeet sovitusti ja kertoo siksi hakevansa niille rahaa hallituksen lisätalousarviosta ensi maaliskuussa.

Myös eduskunnan liikennevaliokunnan puheenjohtaja **Arto Satonen** (kok.) pitää tärkeänä rahojen etsimistä eduskunnan jo kertaalleen päättämiin liikennehankkeisiin.

”Jos suunnitelmat laitetaan uusiksi, pelkään sen tarkoittavan myös viivästyksiä.”

Ministeri ei näe eroaan tarpeellisena, koska ”hän ei ole valehdellut eivätkä virkamiehet sijoitelleet verorahoja pörssiosakkeisiin”, kuten liikenneministeri Matti Auran erotessa vuonna 1999.

Satosen mielestä viime aikojen tapahtumat ”eivät ole ministerin luottamusta lisänneet” kokoomusryhmässä.

Kyllönen on viime päivinä kiistänyt jyrkästi ohjeistaneensa Liikennevirastoa tekemään ”giljotiinia” eli miljardin euron säästölistaa kahdeksasta ensi hallituskaudella lykättävästä ja aiottua kevyemmin toteutettavasta hankkeesta.

Lehtitietojen mukaan ministeriöstä on kuitenkin lähtenyt ohjeistuskirjeitä. Kyllösen mukaan hän on ohjeistanut vain tätä hallituskautta.

Muun muassa valtatie 6 ja 8 on tarkoitus parantaa kevennetysti.

Keskusta on saanut tilaisuuden grillata liikenneministeriä ja kysynyt muun muassa, kuka ministeriötä johtaa, kun Liikenneviraston muistio tavoitti maakuntien elykeskukset paljon ennen ministeriä.

EIJA MANSIKKAMÄKI

119 kuntaa korottaa tuloveroprosenttia

Useampi kuin joka kolmas kunta korottaa tuloveroprosenttiaan vuodelle 2013. Luku on merkittävästi ennakoitua suurempi, arvioi Kuntaliitto.

Neljä kuntaa, Brändö, Pelkosenniemi, Puumala ja Kitee laskevat veroprosenttia ensi vuonna.

Korkein tuloveroprosentti on Mänttä-Vilppulassa, 22 prosenttia. Matalin Manner-Suomen tulovero on Kauniaisissa, 16,5 prosenttia. Tuloveroprosentti nousee ensi vuonna yhteensä 1,5 miljoonalla kuntalaisella.

Koko maan keskimääräinen tuloveroprosentti on ensi vuonna 19,38. Nousua on tästä vuodesta 0,14 prosenttiyksikköä. Kuntien verotulot lisääntyvät noin 135 miljoonaa euroa.

Kuntaliiton varatoimitusjohtajan **Timo Kietäväisen** mukaan veronkorotukset kertovat talousvaikeuksista. Valtionosuuksia on leikattu ja talouskasvun hidastuminen söi verotulojen kasvun.

”Vaikka useiden kuntien odotettiinkin korottavan tuloveroprosenttiaan, on nyt tehty korotusten määrä harvinaisen suuri. Esimerkiksi Kainuun lähes koko maakunnan kattavat veronkorotukset on varsin poikkeuksellinen ilmiö”, Kietäväinen arvioi.

Kuntien toimintamenojen arvioidaan kasvavan neljä prosenttia ensi vuonna.

Kuntaliitto vaatii kuntien veropohjan laajentamista.

MT

Anna lahjaksi hyvää lukemista!

Suomen 2. luetuin päivälehti on maaseudun yrittäjän paras tietolähde. Ilmestyy 3 x viikossa.

Tietoa ja hyötyä ammattimiehille. Tuntee koneet ja hallitsee tekniikan. 18 nroa vuodessa.

Aarre tarjoaa tietoa ja elämyksiä metsäasioista kiinnostuneille. 10 lehteä vuodessa.

Lehtilahja on aina arvostettu ja tuo iloa pitkään. Tilaa ystävälle, sukulaiselle tai vaikkapa naapurille.

Tilaa helposti:
- Täytä ja postita viereinen kortti
- Soita 020 413 2277 (klo 8–16)
- Tilaa netistä: www.viestilehdet.fi/joulu

Tilaa heti!
Tarjous voimassa 31.12.2012 asti.

Lahjatilauskortti

Kyllä kiitos! Tilaan lahjaksi rastimani lehden:

Maaseudun Tulevaisuus Aarre
☐ 6 kk=72,90 € (MM2115)
☐ 2 kk = 39,90 € (MM2116)
☐ 12 kk (10 lehteä)=59,90 € (AM2115)
☐ 6 kk (5 lehteä) = 39 € (AM2116)

Koneviesti
☐ 18 nroa=99 € (KM2115)
☐ 9 nroa = 69 € (KM2116)

Tilaus on määräaikainen ja alkaa vuoden 2013 alusta.
Tarjous on voimassa kotimaan tilauksiin 31.12.2012 asti.

Lehden saaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Lehden maksaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelin ____ - _____ Allekirjoitus _____

Antamiasi tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa Viestilehdet Oy:n ja sen yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Halutessasi voit kieltää yhteystietojen käytön/luovutuksen ilmoittamalla siitä Viestilehdet Oy:n asiakaspalveluun: Viestilehdet Oy/Asiakaspalvelu, PL 440, 00101 Helsinki, puh. 020 413 2277 (ark. 8–16).

Viestilehdet Oy maksaa postimaksun

VIESTILEHDET OY
Tunnus 5002596
Info: M2
00003
VASTAUSLÄHETYS